

خوت بہ

وہر گھیرانی:
نیچیروان وہلی

نووسینی:
لہمیا ٹیبراہیم

Kteb Xana کتبخانه

public channel

Description

کتبخانه یه ک تایهت به زیاتر فیروبونو کاراکردنی عهقل و دورکه و تنه وه له نه زانین و ره شینی. 🇮🇷

هۆشیاری رۆشنییری تاک له کۆمه لگه.
په ره پیدانی رۆشنییری تاک.
گه شه پیدانی هزری تاک.

@haval_pashaie10

📥 ✓ نه کاو نته کانم

<https://linktr.ee/havalpashaie>

t.me/kteb_khana

Invite Link

Notifications

On

ناوہندی رہا
بۇ چاپ و بلاوکردنہوہ

بہرپوہبہری گشتی
ناوہندی: زامدار قادری

بہرپوہبہری چاپ و
بلاوکردنہوہ: ئە

کردنہ PDF لہ لایەن چەنالی kteb_khana لہ تیلیگرام

هەولێر، بازارپی رۆشنییری، تەنید
+964 750 406 6674
Ndi Raha / ناوہندی رہا

خوت به

نوسینی:

له میا ئیبراهیم هوهمیل

وه رگیږانی:

نیچپروان جاسم وهلی

چاپی به که م

((میشك باشتريڭ سینه مایه له جیهاندا، ئه وهت بۆ ده رده كه ویت

كاتیك كتیبیکی باش ده خوینیته وه.))

پیدلی سکوت

پیرست

پیشہ کی ۱۰

زہردہ خہنہ ۱۳

متمانہ ت بہ خہونہ کانت ھہ بیّت ۱۵

بہ گویرہ ی توانات ھاوکار بہ ۱۸

خوشہ ویستی ۲۱

کۆل مہدہ ۲۴

جیاوازییہ ک بہینہ ئاراوہ ۲۷

بہ ختہ وہری ۲۸

بہ ربہستی ھەرہ گہورہ لہ رپگہ تدا ۳۰

قسہ ی خہ لک بۆ ئیمہ ھیچ نییہ ۳۲

ھاوہ لانی دلم ۳۵

ئیلہام بہ خشان ۳۸

مافی ئہ وەت خراپ سوود لہ ھہ ستہ کانم وە ربگریت! ۴۱

- ۴۳..... له گرنگی خوت که م مه که وه
- ۴۵..... گه شتی سه رکه وتن
- ۴۸..... سکالا مه که
- ۵۱..... من کیم؟
- ۵۳..... په یام
- ۵۵..... ئاموژگار ییه که له دل وه
- ۵۷..... ژيان به وجوره نییه
- ۶۰..... به ته مه نه کان
- ۶۲..... به ته نیا تو
- ۶۴..... خه که ده مارگره؟
- ۶۶..... ئیوه که وره
- ۶۸..... قه ئاعه ت هه بیټ
- ۷۱..... به لی ده توانیت
- ۷۳..... وزه ی ئه ریڼی

۷۶.....پۆرژىك دىت

۷۸.....مەلمەچۆ

۸۱.....مەموو شتىك دەبىت

۸۳.....داۋاي لىبوردن

۸۶.....ناتوانىت

۸۸.....ئىمە لەسەر حەق نىن

۹۰.....نىشتمان

۹۲.....خاۋەن شوپن دەست بە

۹۵.....بۆتۆ

بېشەكى

خۆت بە، وا بە كه دەتەوئەت وا بېت، وا بە وەك ئەوہى دەبېنەت
ئەمە پېوئىستە وا بېت، بەو جۆرەى تۆ پېى پازىت.

نە لە شىيانى خۆت كەم بكەوہ نە لە تواناى خۆت، بزائە تۆ دەتوانەت
زىاتر ئەنجام بەدەيت، تەنیا ھەلەك بە خۆت بەدە بۆ كەردنى كاریكى
ئەستەم...

((خۆت بە كۆپى جگە لە خۆت مەبە))

لێرەدا لە كەتیبەكەمدا ھەموو ھەستەكانم لە نووسیندا لەبارەى
دلتەنگى، شادى، دلنیاى، پەشىمانى ..دەخویننەوہ. ھەولم داوہ
ئەوہتان پى رابگەيەنم، چۆن لەو شتانەى، كە پووبەپووم بوونەوہ
فیربووم، ئەمە ماناى ئەوہ نىيە پێگەكەم پاسترینە، بەلام لەگەڵ
ئەوہشدا پێگەكەم پاستە.

من لەمیا ئىبراھیم ھوہىمل، لە تەمەنى دە سالییەوہ دەستم بە
نووسینی دێرەشیر و بیرەوہرى و پۆمان.. كەردووە، بەلام ئەمجارە
بپيارم دا ھەمووان ئەوہ بخویننەوہ، كە نووسیومە. لەو كاتەوہى
دەستم بە خویندنەوہى كەتیب كەردووە، فیربووم و گومانم لەوہ نەبووہ
يەكەك لە شىوازەكانى پەروەردەكەردنى تاك خویندنەوہیە. ھەموومان
لەسەر ئەوہ كۆكین دایك و باوك بناغەى پەروەردەن، بەلام كەتیب و

خویندنه وهش بابهت ده خه نه پوو، زانیاری ده گه یه نن، ئاموژگاری
پیشکەش به که سوکارمان ده کەن، له باره ی ئه و گرفتانه ی
پووبه پوویان ده بیته وه و ده کریت له کومه لگه کانماندا پووبه پووی
ئیمه ش بیته وه.

له کو تاییدا کتیبه کهم پیشکەشی گرنگترین ئه و که سانه ده کهم، که
به ژیاندا تیپه پوون، به ئه وانه ی به هه بوونیان په نجه مۆریکی دیاریان
هه بووه، وای کردووه من ئیستا به و جوړه بم.

دیارییه بۆ دایک و باوکم ئه وان بناغه ی سه رکه وتنم، بنچینه ی
که سایه تی ئیستام. ئه و که سانه ی به درێژایی ژیان زۆر شانازیان
پیوه ده کهم، ئه وان پاله وانی من و ده بمه شانازی بۆیان (به ویستی
خوا) ده سا خواجه بیانپاریزه بۆم. داپیرم بناغه ی په روه رده مه،
هۆکاری خه نده مه، چونکه که سیکه سه رنجی دلته نگیم ده دات بی
ئه وه ی بدویت. به کورتی دایکیکی ترمه، له بهر ئه وهش خوشو یستنیك
خۆشم ده ویت به خه یالی که سدا نه هاتبیّت!

براکانم له یه کهمین هاندەرەکانم بۆ هه ر هه نگاوێک هاویشتوومه،
ئه وان یه کهمین که سانیکن شتگه لی زۆریان لیوه فیربووم له ژیاندا..
ئه وان نازیزانی من، ئه وان یه کیکن له هۆکاره کانی سه رکه وتنم، بزانی
ئیوه به هادارترینی من.

دەستە خوشكە كانم، ئەوان گەرەتەن پالېشتى منن، لەگەلئاندا بە
 ھەموو لايەكدا چووم، كە ھەنگاۋ بە ھەنگاۋ نووسىومە، ئەوان ھاورپى
 دلمن، ئەو خوشكانەن، كە لە دايكم نەبوون.

ھەندىك لەوانەى ھۆكارىك لە ھۆكارەكانى چاپكردنى ئەم كىتبە
 بوون، حىسە عەجمى و عاليە ئومىر، قسە پالېشتكارەكانتەن
 لەبىرناچىت، كە وایان لى كردم زياتر لە دەستكەوتەكانم متمانەم بە
 خۆم ھەبىت، پادەى ئەو دلگەرمىيەتەنم بەرانبەرم لە ياد ناچىت.. زياتر
 دلگەرمى كردم! سوپاس.

لە دوماھىدا پىش ھەموویان، ئەو خۆى وىستى ئەنجامى بدەم و
 ئەنجام دا، ئەو خۆى وىستى سەر بکەوم.. ئەو خۆى گەرەتەن
 پالېشتە، ئەویش خۆى توانا و شكۆمەندە، ھىچ شتىك بى وىست و
 پەزنامەندى ئەو پوو نادات.

لە كۆتايىدا بى جياۋازى، سوپاس بۆ ھەريەكىك لە ئۆۋە، كە كاتى
 خۆتان بۆ خويندەنەۋەى كىتبەكەم تەرخان دەكەن، ئەمە بۆ من زۆر
 دەگەيەنەت، بزەنن ئۆۋە ھۆيەكن لە ھۆيەكانى سەرکەوتنى كىتبەكە،
 سوپاسى زۆر بۆ ھەموو ئەوانەى دەستيان لە ھاتنە ئاراي ئەم كىتبەدا
 ھەبوو.

زهرده خه نه

بريارم دا ببيت يه كه م بابهم، چونكه زهرده خه نه لای خوا و
خه لكيش شتيكي گه وره يه.

((زهرده خه نه به پوي براكه تدا چاكه يه))

زهرده خه نه چاره سه رييه كه بو هه موو نه خوشييه ك، هه مووان له سه ر
ئه وه كوكن. چهند جوانه زهرده خه نه به پوي ئه وانده دا بكه يت كار
ده كه ن! باري دهروونييان دهگورپيت، به دلگه رمييه وه بو كاركردن
دهگه ريئه وه.

جاريكيان له فرۆكه خانه ي جده ده چوم بو توالت و له و كاته دا
ئافره تي ك هاواري ده كرد و بانگي ئافره تيكي كارگوزاري ده كرد:

((ئيستا پاكي بكه وه ده مه وي ت بچمه ژوره وه))، ئافره ته
كارگوزاره كه ئافره تيكي به ته مه ني دور له ولات و مندا له كانيه تي، تا
داهاتيكيان بو پهيدا بكات. كاترزميره كاني كاركردن زور دريژن و ئه و
بره پاره يه ش به رانبه ر ئه و ماندوو بوونه نيه. ئافره ته كارگوزاره كه
گوته: ئي خو نان ناخوم، چاوه ري بكه، تا كاره كانم ته واو ده كه م،
پاشان چيت ده وي ت وا ده كه م.

بەلام ئافرەتەكە وەلامى دایەو: ((بۆ من گرنگ نىيە! ئىستا وەرە
ئەو بەكە، كە دەمەوئەت، پاشانىش ئەو بەكە، كە دەتەوئەت))، نازانم،
بەلام خۆم لە جىگەي ئەو ئافرەتە كارگوزارە دانا، كە دەكرىت واز لە
مەموو شتىك بەيئەم و دەست بەر بەدەم و بچم بگريم! بەلام ئەو بىدەنگ
بوو و ئەو كارەي كرد، كە فەرمانى پى درابوو، دەستم لە سەرشانى
دانا وەك ئەوەي پىي بلىم تۆ تەنيا نيت، زەردەخەنەيەكم بۆ كرد.

لەو كاتەدا گومانەت نەبىت چەند جوانە ئەو زەردەخەنەيەي لەو
دۆخە دەبىتە پالپشتى كەسىك! لەبەر ئەو ئەو ئافرەتە كارگوزارە
زەردەخەنەي بۆ كردمەو لەبرى ئەو دلتەنگىيەي لىي چاوەرى دەكرا.
زەردەخەنە بۆ ئىمە و جگە لە ئىمە جوانە، دەكرىت يەكك بىت لە
هۆكارەكانى سەرکەوتنى كەسىك، يەكك بىت لە چارەسەرييەكانى
كەسىك، يەكك بىت لە هۆيەكانى پاشگەزبونەوەي كەسىك لە برپارە
هەلەكانى.

متمانە بە خەونە کانت ھەبێت

مەرج نییە ھەمووان بە خەونە کانت سەرسام بن، مەرج نییە
ھەمووان قەناعەتیان پێی ھەبێت، بۆیە ناومان ناوە خەون لەبەر
ئەوێ بە خەیاڵی کەسدا نەھاتووہ..

لە ناخدا خەونگەلیکی زۆر ھەیە و ھەندیک لە خەونەکانم لەگەڵ
داب و نەریتدا وێک نایەنەوہ، پڕوبە پڕوی زۆر پەخنە و گالته پیکردن
بوومەوہ، لە قوناغیکی تەمەندا گشت خەونەکانم لە میشکما سەریەوہ
و لەگەڵ قسە ی خەلکیدا پۆیشتەم و قەناعەتیان پێی ھێنام خەونەکانم
زێدە پۆیان تێدا یە و ئەم خەونانە لەگەڵ مندا ناگونجین، بەلکوو بۆ
پیاو یان بۆ کۆمەلگەیەکی تر دەبێت!

لەو ماوەیەدا ھەستم بەوہ کرد ھیچ نیم، کەسیکی بێ ئامانج، بێ
خەون، بێ خولیا، بەوجۆرە بیر دەکاتەوہ، کە خەلک دەیانەوێت بیر
بکاتەوہ، جارێکیان گویم لێ بوو بەوہی کەسانیک ھەن ئاواتەخوازی
شکستی کەسانی دەورووبەریان و ھەول بۆ تێکشکاندنیان دەدەن،
تاوہکوو وەک خۆیان بێ خەونیان بکەن! بپروام بە پاستیی ئەو کارە
نەدەکرد، پێم وا بوو کەس نییە ئاواتەخوازی شکستی کەسانی تر
بێت، بەلام ھەلە بووم! ئەوہی ھەموو متمانە یەکم پێی ھەبوو و کردمە
ھاوبەشی خەونەکانم، ھەولێ دا بە قسە ی شیرینی فریودەر ھەموو

خه‌ونه‌كانم بكوژيٽ! به‌داخه‌وه قه‌ناعه‌تي پي هينام و گشت خه‌ونه‌كانم
سپريه‌وه و بوومه كه سيك وهك نه و ده‌يوست. پاشان ده‌ركم به كاره‌كه
كرد و هه‌موو نه‌وانه‌م فه‌راموش كرد، كه شكستي منيان ده‌ويست.

خه‌وني گه‌وره ببينه.. خه‌وني چۆن ببينيت، به‌وشيوه‌يه ده‌بيت.

قه‌ناعه‌ته‌ينانمان به خه‌ونه‌كانمان وامان لي ده‌كات به هه‌موو
هيژيكه‌وه بي پاشگه‌زبوونه‌وه و گه‌رانه‌وه به‌ره‌و پوويان برۆين، دواي
نه‌وه به‌وجۆره ده‌بيت، كه ده‌ته‌ويٽ.

((تهنیا به وهی له دواى خه ونیکی دیاریکراوه وه دهست به هه وڵدان
دهکەیت، ژیانته ده بووژیتته وه وه موو شتیك مانا پهیدا دهکات.))

بارابرا شیر

به گوڤره کی توانا هاو کار به

پیشکه شکردنی خزمهت به هر که سیك ههستیکی جوانه،
یارمه تیدانی که سی به ته مه ن، یاریده دانی منداڵ، یارمه تیدانی که سی
بیگانه، هر یارمه تیدانیك بیّت، مادام له سه ر بنه مای نیازباشی و
ههستکردن به لیپرسراویه تییه.

پیش ئه وهی خزمهتیك پیشکه ش بکهیت پیویسته قهناعهت به وه
هه بیّت ئه و خزمه تهی پیشکه شی ده کهیت بو ئه وهیه تا ههست به
ئاسوودهیی بکهیت، ئه نجامی بده و چاوه پئی به رانبهر مه که،
به دلسۆزییه وه خزمه ته که پیشکه ش بکه تا به پیشکه شکردنی دلخۆش
بیّت.

له گه ل بانگه یشتکردنیکی ساده، خهندهیه ک له دله وه،
ته ماشا کردنیکی سوپاسگوزارانه،

هه موو ئه و گوزارشتانه ماندوو بوونی خزمه کهت بیر ده به نه وه.

((یارمه تی خه لک ده ده م له بهر ئه وهی وام لی ده کات ههست بکه م
دهستکه وتیکم به دهست هیئاوه، له بهر ئه وهی وام لی ده کات که سیکی
باشتر بم، وام لی ده کات زیاتر شانازی به خۆمه وه بکه م)).

مه رج نيه هاوکاریکردنه که گه وره بیّت، چونکه هر چه ند بیّت
همووان پیویستییان به خزمه ت هه یه.

((بى دەستگىرۋىيى ئاين و ھونەر و خوشەويستى پىگەى ژيان
پووتەن و سەختە.))

نەلبىر كامۇ

خۆشەوېستى

لقەكانى خۆشەوېستى زۆرن، وات لى دەكەن ھەست بە دلگەرمى
بكەيت بۆ ژيان، ھانت دەدەن بۆ جەنگان لە پېناويدا.

مەبەستم تەنیا خۆشەوېستى باوى نىوان دوو پەگەز نىيە، بەلكوو
چەندان جۆرى ترى خۆشەوېستى ھەيە..

وەك خۆشەوېستى خوا

تاقى بکەوہ خوات خوش بویت و لە کاتە سەختەکاندا باوەرپت پیتی
ھەبیت، بە جۆریك تۆ لە بەرزترین ئاستى دارووخاندا بیت.
دەبیتە پێگە چارەى یەكەمت، پشتى پى ببەستە و سووژدە ببە و
لى نزيك ببەوہ: ئەگەر بەندەکانم لەبارەى منەوہ لیت بپرسن ئەوا
من نزيك بە ھانای نزاگوياىنەوہ دەچم کە لیم دەپارپینەوہ، ئەگەر
شادى پى بەخشیت جا ھەر شادییەك بیت، بەوہ سوپاسگوزارى
دەکاتە بەشت.

خۆشويستنى خۆت

جوانترینى شتەكانت پيشكەشى خۆت بکە و سوور بە لەسەر
بەدەستھينانى باشتري، خۆشويستنى خود مانای خودپەسەندى
(نەرگسيەت) نىيە!

بەلکۆو بە پېزگرتنى خۆت دادەنریت.

خۆشویستنى ھاورپیان

جوانترین خۆشەویستیە دەتوانیت بەھۆیەو بەژیت ئەویش
خۆشەویستى ھاورپکەتە، ئاواتى باشتىنى بۆ بخوازیت،
خۆشویستنىكى راستگۆیە تا ئەو ئاستەى ئاواتەخوای ئەو بەیت
ھاورپکەت ژيانىكى ھەبیت ھاوتای نەبیت، لەجیاتى ئەو ئەزموونى
مروڤەکان بکەیت و لەنۆوانیاندا باشتىنى پېشکەش بکەیت.

خۆشەویستنى دايباب

پېویست دەکات قسەکانم لەبارەى خۆشەویستەو بەم بابەتە
دەست پى بکات، ھەموومان خاوەنى ھەستىن بەرانبەر ئەوانەى ھۆکار
بوون بۆ گەشتەمان بەو ژيانەى ئیستا تىیداين، بەلام کەمیکمان بە
شیوەیەكى تەواوەتى ئەم خۆشویستەى بەدى ھیناوە.

خۆشویستنىان جوانە، وات لى دەکات جوانترینیان پېشکەش
بکەیت و بیانخەیتە پېش خۆتەو، جوانە لە ئارامیدا بیانبینیت،

جوانە خۆشت بوین و قوربانى بە زۆرىك لە شتەكان بدەيت لە
پیناویان..

ئەگەر ئەو شتانە وا دەكەن ئەوان ھەست بە ئاسودەیی بکەن.
خوایە، ئەوانم بۆ بەیڵە و من بۆ ئەوان بەیڵە، خوایە.. بە
بەختە وەربوونیان خەونەكانم بۆ بەدی بەیڵە.

خۆشەویستنى ژيان

لە گرنگترین جۆرەكانى خۆشویستنه، بۆیە ھەر بەتەنیا
خۆشویستنت بۆ ژيان تێپروانىنت بۆ ژيان پەر دەبیئت لە ئومید،
خۆشەویستنى ژيان بە واتای ئەوەی چاوەروانیی زۆرت لێ نەبیئت،
بۆیە من قەناعەتم بەوە ھەیە، کە ھەمە!

کەس نییە لە ئێمە ژيان شتگەلێكى جوانى پێشکەش نەکردبیئت،
بەلام کەس قەناعەتى بەوە نەھاتوو، کە ھەيەتى.

ژيانت سادە بکەو..

((ئەگەر ژيانت خۆش دەویئت، ئەوا ئەویش خۆشى دەویئت.))

كۆل مەدە

كېشەيەكى گەرە پووبە پووت بوو تەو، پلان و نەخشەى ژيانتى

گۆرى

ئەمە ماناى ئەو نىيە دونيا وەستاو و گشت شتېك دارماو.

سەرەتاي وەرگىرانم لە زانكۆى ئىمام وام دەبىنى ئەمە وئرانكەرى
يەكەمى ھەموو خەونەكانمە، لە ناخى خۆمدا گوتم: ئىستا ھەموو
خەونەكانم كۆتايى ھات! ھەر پىسپۆرىيەك بىت دەيخوئىنم جا بە
ئارەزووى خۆم بىت يان نا، لە پووى دەروونىيەو دارووخام! بەلام
دواى ماوہيەك جاريكى بىرم كردهو.

لە خۆم پرسى: جياوازىي نىوان وەرگىرانم لە زانكۆى ئىمام و لەگەل
تەواوى زانكۆكانى دىكە چىيە؟

ئايا ئەو پىسپۆرىيەى تۆ دەتەوئىت لىرە نىيە؟

بەلى، لەوئى نەبوو، بەلام پلانى جيگرەو ھەبوو لەسەر بنەماى
ئەزمونى پىسپۆرىيەكانى دىكە و دواى ئەو پىسپۆرىيەكم ديارى كرد
و نەخشەى خەونى تازەم دارشت، ئەو ھەش پاش ئەو ھى كەسىكى
دارووخا و بووم لە وەرگىرانم لەو زانكۆيەى دەمويست، سوپاس بۆ خوا

لەسەر وەرگیرانم، چونکە کاتی تەواوی پێدام بۆ دۆزینەوێی
کارامەییەکانم و پراکتیزەکردنیان.

با گۆرینی پلانی خەونەکانمان بکەینە ھەلیک بۆ خەونی تازە،
خەونی خۆ بۆی ھەلبژاردبین جیگرەوێی پەشیمانی و گلەییکردنە.
گۆرانکارییەکە بۆ من جوانتر بوو، پێویستە ھەموومان ئەو بزانین
ھەرۆک چۆن دەتوانین لە یەکەمجاردا ئامانج بەدی بهێنین، دەتوانین
ئەمە جاریکی دیکە بە داھێنانی زیاترەوێ دووبارە بکەینەوێ، تەنیا
متمانەت بە خۆت ھەبێت!

۱
(له توانای داهینانت دوودل مه به، ناتوانیت وازی لی بهینیت ته نانه ت
نه گهر نه وه شت بویت.))

پوښت هیڼری

جياوازيبهك بهيتنه ئارلوه

بۆ ئوهى چىرۆكى سەرکەوتنت به هموو شانازىبهكهوه بۆ ئوهى
دادى بگيرتهوه و له بهر چ شتىكىش تۆ له ولى نىكه جياولزيت..

جياولزيبهك بهيتنه ئارلوه و پىويست ناكات گهرمىت، وهرن با له
ساده ترين شتهكانهوه دهست پى بكهين.

جياولزيبهك له ژيانى ئهوانى تردا بهيتنه ئارلوه، به برىكى كم
يارمهتى خيزانه دهستكورتەكان بده، له يهكێك له نهخوشخانهكانى
مندالاندا كارى خۆبهخشی بكه.

خهلكى له ئاواتهكانتدا هاويهش پى بكه، هانيان بده تهنانهت ئهگەر
به چەند وشهيهكى سادهش بىت.

بچين بۆ خانهى بهسالچوان، وهرن پالپشتيان بين، ههست به
گرنگيان بكهين له ژياندا، چونكه ئهوان ئىستا وهك مندال وان، له بهر
ئوه ساده ترين شت دلخوشيان دهكات.

پيشكه شكرى هاوكارى له ميانهى ئهجامدانى ئهركه لىكى ساده
دهكرىت جياولزيبهكى راسته قينه له ژيانى زۆرىك لهو كەس و
كۆمه لگه يانه بهيتنه كايهوه، كه پىويستيان به هاوكارىبه.

هه ميشه شته سادهكان دهبنه شتانيكى ناولزه.

به خنده وهری

چه ند جوانه به خته وهری خستنه دلی مرقیکه وه!

که به خته وهری یان به هوی به خته وهری تووه بیټ

چه ند جوانه نهو به خته وهری یه! کاتیك که سانی دیکه به خته وهر
ده که ین ههستی پی ده که ین.

هه موو مرقیك پیویستی به دهستی که له کاته سه خته کاندای بوی
بیټه پشتیوان.

سهیری نهو هه لویسته ناوازه یه بکه، جاریکیان هاوه لیک پیغه مبه
(سلاوی خوی له سه ربیټ) میوانداری پیغه مبه ری کرد و مه بهستی بوو
ریزی لی بگریټ و دلخوشی بکات، له گهل نهو ده خواردنه که ی که م
بوو، بویه چرای ماله که ی کورژانده وه و

وا خوی نیشان دا نان ده خوات تا میوانه که ی له نان خواردن بووه وه
و تیروو.

قورئان نه م پووداوه ی به دابه زاندنی نه م ئایه ته پیروزه تومار
کردوه:

﴿كه سانی دیکه ده خه نه پیش خۆیانه وه هه رچه نه ده خوشیان زۆر
نه دارن﴾

ئهوان برسپیه تیی سکی میوانه کانیان ده خسته پیش برسپیه تیی
سکی خۆیانه وه و که یفخۆشیی هاوپی موسلمانانه که یان ده خسته پیش
که یفخۆشیی خۆیانه وه، به وه خۆیان که یفخۆشییه کی دیکه یان پی
ده به خشرا، که به رزتر و مه زنتره ..

که واته به خته وه ری گه نجینه یه که هه مووان به دهستی ناهینن،
ئه گه ر به دهستت هینا ئه وانی دیکه به شداری پی بکه .

به خته وه ری .. ئه وه یه خۆت به خته وه ر بکه یت تا بتوانیت که سانی
ده ورور به رت به خته وه ر بکه یت .

بهر به سنی ههره گه وره له پلگه نرا

ژيانمان خالی نییه له بهر به سته کان، به لام که سی زیره ک له ئیمه
ئوهیه له هه موویان دهرباز بیته بی ئوهی بهر به سته کان کاریگه رییان
له سه ری هه بیته.

له هه موو قوناغیکی ژيانماندا پووبه پووی بهر به ست ده بینه وه جا
گه وره بیته یا بچووک، هه ر چۆن بیته ده توانیت تییان بپه پینیت، به لام
بهر به ست هه یه ناتوانیت لی دهرباز بیت، ئه ویش ئه وه یه خۆت وا
دابنییت به برۆای خۆت ده سته وه ستانی به رانه ری.

به لام ئه گه ر برۆات وابیته ده توانیت و تواناکانت سنووریان نییه،
ئه وا ده توانیت له هه موویان دهرباز بیت.

((مادام ئاوهز (عهقل) دهتوانيت ويّناي ئه و حهقيقه ته بكات، كه تۆ
دهتوانيت هه ر شتێك ئه نجام بدهيت، كهواته به دلدنيايييه وه تۆ
دهتوانيت ئه نجامي بدهيت.))

ئارپتۆلد شوارزنجير

فەسى خەلك بۆ ئېمە ھېچ نېمە

ئەوھى زۆر ئازار بەخشە ئەوھىيە كەسىك ھەنگاويك لە ھەنگاۋەكانى
ژيانىت بە ھېچ دابىئەت، ماھىي پېكەننىشە ئەو كەسە لە ژياندا ھېچ
شتىكى نەكردىت. ھەمىشە لەگەل كەسە ئەرىنىيەكان بە، ئەو
كەسانەى بچوكتىن سەر كەوتن لە تۆدا بەدى بکەن دەبىتە شانازى
بۆيان، بزانە ئەوانە گەرەتەن گەنجىنەن لە ژياندا و بىانپارىزە.

ئاگادارى ئەو كەسانە بە، كە راوت دەكەن تا بخلەسكىت و ھەول
دەدەن خىرا تىكت بىكىن.

گالتە كردنت بە خەونى ئەوانى دىكە ناتكاتە كەسىكى سەر كەوتوو:

﴿ئەى ئەوانەى باۋەرتان ھىناۋە ھېچ كۆمەلە كەسىكتان گالتە بە
كۆمەلىكى كەسىكى دىكەتان نەكات پەنگە ئەوان لە ئىۋە باشتر بن﴾

لە وقە ناعەتەدا بە ھەموو بىرپارەكانت راستن، جا ئەگەر سەر كەوتىت
يان شىكست ھىنا.. ئەگەر سەر كەوتىت ئەو سەر كەوتوىيى
بىرپارەكەت دەسەلمىنىت، ئەگەر شىكست ھىنا ئەو
ئەزمونىكە لە ژياندا.

ژيانى ئىمە بۆ ئىمەيە پىگە بە كەس نادەين دەستى تىۋەر بدات
مەگەر بۆ ئامۇزگارى يان پەخنى بىياتنەر بىت، بۆ ھەمووانەى

ده يانه ويټ شكست بهيڼين يان ببينه كه سانك هيچ مانايه كيان نه بيت،
همو هه وله كانتان بى سووده، باستره سه رقالي سه ركه وتنى خوتان
و كاروبارى ژيانى خوتان بن.

((زمانی خەڵك كۆتیبێكە لەسەر زەوی، خۆیندەوێ فەرمانۆش مەكە و
برۆاش بە هەموو ئەو مەكە، كە تێیدا دەخوینیتەوێ.))

سەدام حسیین

هاوه لانی دلم

ئو كه سانه، كه ژيانم به وانه وه جوانه، ئه وان جوانترين
هه بووه كانمن!

سه ختترين برپار بتوانيت بیدهیت یان سه ختترين قوناغ، كه پیدایا
تیپه ر بیت بریتییه له هه لبراردنی هاوپیكهت، به مانایه کی دیکه
هه لبراردنی هاوبه شی ژیانته!

به تیروانینی من به راستی هاوبه شی ژیانته!

ئاموژگاری:

بیروکه ی هاوپییه تی له زوری ژماره دا نییه، له خوشویستنیان و
پیگه ی بیرکردنه وه یانه،

هاوپیكهت پیویسته له گه لئدا راشکاوییت، به لام نه گاته بی شه رمی!

هاوپیكهت پیویسته گه وره ترین هاندهرت بیته، به لام نه مه مانای
خوشدوانی (موجامه له) ی زیده نییه!

بیروکه ی هه بوونی هاوپی ئه وه یه به سروشتی له گه لیدا بیت،
دانیشتنت له گه لیدا بیته ئاسووده یی رۆژه کهت، گرنگترین شت
ئه وه یه بیدهنگ نه بیت به رانبهر هر كه سیك بانگه شه ی ئه وه بکات،

كە ھاورپىتە و لە كاتى پىۋىستىبىونت بە وشەگەلى ھاندەر ئەو دەبىتە
گەرەتە تىكشكىنەرت، بە ئەزموون وەرگرتت لە سەرەتاو
سنورى بۇ ديارى بكە !

بە لام دواجار ئەو پەت ناكەينەو زۆرىنەى ھاورپىكانمان كەسانى
مىھرەبانن، لە ژيانماندا ھەن.

سەبارەت بە من، سوپاس بۇ خوا، ھاورپىگەلىكم ھەن پىم واىە
ھاوشىۋەيان نىيە، ئەوان تاقانەن لە جۆرى خۆياندا، ئەوان بە ھەشتى
ژيانن..

((ھاورپى راستەقىنە ۋەك پەيۋەندىي نىۋان دەست و دىدە واىە، ئەگەر
دەست بئىشىت دىدە فرمىسك دەرىژىت، ئەگەر دىدە فرمىسك برىژىت
دەست بۆى دەسرپتەۋە.))

ئەحمەد شوقەيرى

ئېلھامبەخشان

ئېلھامبەخش ئەو كەسەيە زۆرىك لە بەربەستەكانى تىپەپراندوۋە و
لە ژياندا پروبەروۋى سەختىيەكان بوۋەتەۋە بۇ گەيشتن بە
خەۋنەكەي، ئامانجەكەي، بۇ گەيشتن بە سەرکەۋتە
سەرسامكەرەكەي.

پىۋىستە ئېلھامبەخشىك لە ژيانى ھەموو كەسىكدا ھەيىت، بۇ
ئەۋەي، كە پروبەروۋى سەختىيەكان دەيىتەۋە بىيىتە ھاندەرى و
تاۋەكوو لە ژياندا دۋاى خوا و پىغەمبەرى خۆشەويستمان بىيىتە
باشترىن نمونە بۇي.

ئامانج لەۋەي پىشەنگىكت لە ژياندا ھەيىت، بۇ ئەۋەيە پەرۋشى و
پىداگريت پى بىەخشىت بۇ گەيشتن بەو ئامانجەي دەتەۋىت، بەلام
ئەمە ماناى ئەۋە نىيە تەۋاۋ ۋەك ئەو كەسە بىت، پىۋىستە لەسەرت
تا رادەيەك تايىبەتمەندىي خۆت ھەيىت تا سەرکەۋتنى تايىبەت
بەدەست بەيىت.

تەنيا ئەۋەندە يارمەتى لى ۋەربگرە، كە پىۋىستە لە رىگەي
گەيشتن بە خەۋنەكەت لەو رىگەيەي ئەو پروبەروۋى ئەو سەختىيانە
بوۋەتەۋە، كە لە گەيشتن بە ئامانجەكەي تىي پەراندوۋن، تۆ

پاشماوهی پێگه که به نه خشه کیشانی خۆت بۆ ئامانجه که ت ته واو بکه
و ببه به پێشهنگ بۆ ئه وانی دیکه.

((كوڤى ئه وه به ده تويست باوكت وابت
بى نيازت ده كات له سوپاسكردنى ره چه له ك
ره سه نايه تىي ره چه له ك به كه لكى نايه ت
ئه وهى زمانپاك نه بىت و ئاكارى نه بىت
ئه و لاوهى ده لىت ئه وه منم
وهك ئه و لاوه نىيه، كه ده لىت ئه وه باوكم بوو))

عه لى كوڤى ئه بوو تاليب

ماfi ئه وه ت نيه خراب سوود له هه سته كانم وه ر بگر پنا

هه موومان ئه وه ده زانين و بروامان به وه هه يه كه سانيك هه ن
پيوسته هه سته كانمان به رانبهريان ده ربيرين، به لام به داخه وه
هه نديكيان خراب سوودي لي وه ر ده گرن.

كاتيك هه سته كانمان ده ر ده برين ماناي ئه وه نيه ئيمه ته نيا
ئيوه مان هه يه يان ناتوانين ده سته ردارتان بين، له بهر ئه وه ده زانين
كه ي هه سته كانمان ده ربخهين و كه نگيش بيشارينه وه، چاوه رپي
ئه وه ش مه كه ن هه سته كانمان به رانبه رتان نه گوريت..

ئه مه ماناي ئه وه نيه هه موو وهك يهك بن، به لي هه يه ريزي
هه سته كاناي به رانبه ر ده گريت، هه يه له گوراني ئه وه هه ستانه ده ترسييت
وه وه ول ده دات رايان بگريت.

به لام دواچار هه سته كانت به گويره ي پيوست ده ربيره، تا دوور
بكه ويته وه له هه موو ئه وانه ي ده يانه وييت خراب سوودي لي وه ريگرن.

ئاموزگاري: په شيماني بو كاتي له ده سته چوو كاتي له ده سته چووت
زياد ده كات، كه واته هه ول بده له جياتي په شيماني وازي لي به ينييت.

((ژيان همووی ئەزموونه، تا ئەزموونت زیاتر بێت، ئەوا باشتەرە
بۆت.))

پالڤ والدۆ ئیمرسۆن

له گرنگی خۆت کهم مه کهوه

به کورتی پیگهت یان که سایه تیت، تو خۆت ده توانیت له گرنگیت زیاد بکهیت یان که می بکهیته وه، هه می شه وا بپوانه خۆت، که ته واوی، به لام گرنگترین شت ئه وه یه نه گاته له خۆباییبون.

هه می شه فیڕ به خاله نه رینییه کانی که سوکارت، هاوپی کانت، خویندنه کهت، ده سته که وته کانت لای هه مووان باس مه که له بهر ئه وه ی له گرنگیان کهم ده که نه وه، سه رنجی خه لکیان بو پامه کی شه و هه ولّ بده به توانا کانت چاکیان بکهیته وه..

با له و زۆرانه بین، که شانازی به خۆیانه وه ده کهن و با نهنگی و هه له کانمان بکهینه هه لیك بو فیڕبوونی تازه، چونکه له کوتاییدا ژیانیش وانه یه که.

که سه نزیکه کانی ژیا نته مه که جیگه ی گالته پی کردنی که سانی تر، با هه می شه باسی تایبه تمه ندی و ده سته که وته کانیا ن بکهین تا وه کوو زیاتر به رده وام بن، هه تا پتر داهینان بکهن، به لام هه ولّی چا ککردنی خاله نه رینییه کانیا ن بیر نه چیت، وه لی به ریگه ی ئاموژگاریی خۆشه ویستانه، نه ک ئاموژگاریی تیکشکی نه رانه.

((گەشبینی ئەو برۆایەیه رێبەریت دەکات بۆ گەیشتن بە
دەستکەوتەکان، هیچ شتێک بەبێ ئومێد و متمانه بە پایان ناگات.))

میلین کیلەر

گەشنى سەر كەوئىن

له دەورو بەرماندا زۆرىك له كەسە سەر كەوتوو ئىلھام بەخشەكان
هەن، كە له پىناوى سەر كەوتن و سەلماندنى خوددا بارودۆخ و
بەربەستگە لىكيان تىپە پاندوو، كە ناكرىت وىنايان بكەيت.

دنيا بە هەر چەندە پووبە پووى پىگريه كان بووبىتەو، جا پىگري
ماددى بووبىت، يان ساغله مى، يان ئەو كۆمەلگە يەى تىيدا دەژىت،
ئەوانەى بەو دۆخە يان سەختەر لەو دۆخەدا تىپە ربووبن دەتوانن
ئومىدت پى بىهەخشن و هانت بدەن، كەواتە بەدواى گرىنگرىن
كەسايەتییە سەر كەوتوو كان بگەرى و گوى بۆ چىرۆكە كانيان رابگرە.
پىووستە لەسەرت بزانىت پوانىت بۆ ئايندەى خوت چىيە و
دەتەوئىت ببىت بە چى.

باش بزانه له گرىنگرىن هەنگاوه كانى بوونە كەسىكى سەر كەوتوو
ئەو هەىە ديارى بكەيت بە كوى دەگەيت و چۆن دەگەيت؟
جارى بزانه بۆ كوى دەچىت و ئامانجىت چىيە، بۆ ئەو هەى لە ناختدا
ببىتە هەستىكى مەزن!

كاتىك ئامانجىكت دەبىت هەول بۆ بە دىهينانى دەدەيت، لەبەر ئەو
هەموو شتىك ئاسان دەبىت.

به هه موو توانایه کته وه هه ولّ بده، کاره کان به ئاوات خواستن
ئه نجام نادرین، به لکوو به ویست و کۆششکردن په رجوو (موعجیزه)
ده خولقینین، هیچ به هانه یه ک مه هینه وه، که ده بیته هوی له ده ستدانی
تواناکانت بۆ گه یشتن به وهی ده ته ویست.

هه موومان هه مان ژماره ی کاتمان هه یه، به لام هه مانه به
شاره زاییه وه مامه له ی تیدا ده کات و هه شه گه وره ترین بیانوی
ئه وه یه کاتی پیویستی نییه!

به جوانترین پێگه بگه به ئامانجه کهت، سه رکه وتنت له سه ر بنه مای
شکستی ئه وانی تر بنیات مه نی، به گویره ی توانات هاوکاری خه لک به،
بۆ ئه وهی ئه و که سه بدۆزیته وه، که یارمه تیت ده دات، کاتی که له
پێگه ی سه رکه وتنت پیویستیت پیی ده بیست، لووتکه ی سه رکه وتن
جیگه ی هه مووانی لی ده بیته وه و هه موومان ده توانین پیی بگه یین،
به لام گرنگتر له وه پێگه ی گه یشتنه پیی و پاریزگاری لی کردنیه تی.

((پالەوانان له هۆڵه‌کانی پاهێنان دروست نابن، پالەوانان له‌و شته
قوولانه‌ی ناخیان دروست ده‌بن ئه‌وانیش: ویست، خه‌ون، پوانینه.))

محهمهد عه‌لی کلای

سكالا مه كها

يه كيك لهو ريگه يانهى زوريك له خهك ده يگرنه بهر سكالاي
به رده وامه.

ئەمەش يه كيك له گەورەترين ھۆكارەكانى شكستھيئانمان!

تاقى بكه وه پوژيك سكالالا له هيچ شتيك مهكه، ئەگەر له كارىكدا
خراپەت بينى، هەزار ھۆكار هەيه بۆ ئەو ھى به ئەرىنى بۆت بگەریتەو
و به شيو ھەيهكى گشتى تيبينى ئەو جياوازيه له دەروونت و لەو
پۆژەتدا دەكەيت.

ئیمە ھەمیشە سكالالا له سادەترين شتەكان دەكەين، له بچووكترين
گۆرانكارى له پلانى گەشت، له سەختى رېگه، ئەگەر ھەموو كەسيك
له ئیمە تيبينى ئەو ھەيكات دەزانیت ئەمە ھۆكارى ئالۆزى و توورەيە،
لەبەر ئەو ھى ئاوەز (عەقل) مان بۆ تېروانين بۆ لایەنى نەرىنى
کردوو ھەتەو.

با ھەمیشە كاردانە وەمان ئەو ھەيكات ئەمە خیریکە له لایەن خواو

﴿لەوانەيه شتيكتان لا ناخوش بێت كەچى خیر له ئەو ھەيكات﴾

ئەمە واقیعه كەيه، بەلام دواجار خوا ژيانمان بەرپۆ ھەبات، ئەگەر
له ناخو ھە باو ھەمان وابیت خوا ئەو ھى نووسیو ھە شتيك له لایەن

خواوه بیټ خیری تیدایه بۆمان، تهنانهت نه گهر شتیکی زۆر ساده ش
بیټ، نه وه هه ر خوودی خوی ده زانیټ له کویدا خیری بۆمان تیدایه و
تیببینی نه و جیاوازییه ده که ین له قبولکردنی کاره کاندای، من سه بارهت
به خۆم دلخۆشم و ده زانم خوا نه وه ی خراپه لیم دوور ده خاته وه.

((بىر كىرىش ۋە كەلىش بىر كەلىش، ئەۋكەت جىھانىش دەۋر پەيت.))

تۆرمان قىنىسىنىڭ بىل

من کیم؟

ئایا ده زانیت تو کیت؟ ئایا ده زانیت تو له کوئی ئەم جیهانه
گه ورهیه دایت؟

پیویسته له سهر ههریهك له ئیمه وهلامی ئەم پرسیاره بزانیته،
ههول ده دهین وهلامدانه وهكه قایلکهه بیت بۆمان ئەوهندهی
دهتوانین..

با له ئەمڕۆوه له پیناوی وهلامدانه وهی ئەو پرسیاره کار بکهین،
کار بکهین به وهی خوشمان دهویت، به وهی خهونی پیوه دهبینین،
به وهی دهمانه ویت ئیمه ئەوه بین و کهس ئەو بوونه وهمان بۆ دیاری
نهکات، کار بکه و چاوه پڕی هاندەر مه که، تو هاندهری یه کهمی خوتی.
هه بوونی ئیلهامی کارکردن پیویسته، ئیلهام دهتگهیه نیته ئەوهی
دهته ویت.

بزانه ئەو وهلامدانه وهیه ته نیا له پیناوی تۆدا نییه، به لکوو له
پیناوی دایک و باوکه، له پیناوی هه موو ئەوانه یه ئومیدی گه وره یان
پیته، با وهلامه کهت به جوړیک بیت له جیگه نیازباشیی ئەواندابیته.

((هه رگيز چه نديتيي ئه وهيو اشيه گرنگ نييه، كه پيي ده رويت، مادام
رانا وه ستيت.))

په ندي چيني

بەبام

پەيامىك بۆ ھەموو ئەوانەى وا دەبينن بە بە ھەى خوشەويستى كارى
دروست ئە نجام دەدرىت...

ھىوادارم قسەكە پىتان بگات و بگاتە ھەر دوورىيەك، كە درۆيە!
پەيامىك بۆ تۆ، پىويستە بزانيت كەس ھاوشىوھى تۆ نىيە، پىتقىيە
بزانيت تۆ كەسىكى ئاسايى نيت تا ھەندىك كەس بەدواى جىگرەوھى
تۆدا بگەرپىن، بىروام پى بگە ئەوھى بەدواى جىگرەوھت گەرا ئەوھ
شايانى تۆ نىيە.

پەيامىك بۆ تۆ: ((كى خوشى ئەويىت))، پىويستە سەرەتا
كەسوكارت خوش بویت، پىويستە رىزيان بگريت و پىزانىنت بۆيان
ھەبىت و ھەر قسەيەك لەوانەوھ بوو ئەنجامى بەدەيت. بزانه ئەوھى
پىچەوانەى ئەوھى كرد، ئەوا ھىچ شتىك لە خوشەويستى نازانيت
دەيەويىت ئەوھ بگات خوى دلخوش بگات، نەك ئەوھى تۆ دلخوش
دەكات.

دىسان پەيامىك بۆ تۆ: ئەوھى كە لەگەلمان دەژىت مەكە بيانوو بۆ
ئەوھى لەگەلمان ئەنجامى دەدەيت، مادام تۆ لەگەلمان دەژىت يارىي
بە ھەستى خۆمان ناكەين. ماناي ئەوھ نىيە ھەر شتىك بگريىت راستە،

چونکه سنور ههيه و له تودا ئاوهز (عهقل) ههيه و پاست له ههله
جيا دهكاتهوه، ئاگادار به له كوتاييدا به پوودا نهكهويت.

ئامۆز گارېبەك له دلهوه

شانازی به خیل و په چه له کته وه مه که، چونکه له سه رکه وتنه کانت
زیاد ناکات.

به داخه وه په گه زپه رستی کومه لکه کانمانی ته نیوه، له مندالییه وه
له ناخماندا دهیچینن، من خیله کیم و تو نا، من سهوودیم و تو هیچ
نیت و به مجوره...

ئوهی ئایینه که مان و پیغه مبهری خوشه ویستمان فیری کردین له
بیرمان چووه ته وه، خوا هه رچی تیگه یاندبووین بیرمان چووه ته وه.

خوای بهرز و بالا ده فهرموویت: ﴿به راستی به پزترینتان لای خوا
ئوهیه زۆرتین له خواترسانی هه بیٚت﴾

پیغه مبهر (سلاوی خوای له سه ریٚت) فهرموویه تی: عه ره ب له
ناعه ره ب باشتر نییه، سوورپیٚست له په شپیٚست باشتر نییه مه گه ره به
له خواترسان نه بیٚت.

ئو شته چیه که نیشانی بدات په گه زپه رستی له نیوانماندا ههیه؟
هیچ ئایهت و فهرموودهیه کم نه بیٚتی بلٚیت: عه ره ب نزیکتره له خوا یان
بیانی! دواجار هه ر که سیٚک له ئیمه به کرده وه کانی له خوا نزیکه،
نه ک به په چه له ک و نه ژادی.

خۆت بە

با بە ئاشتی بژین، چونکە ھەموومان لە ئادەمەوێ ئافرێندراوین و
ئەویش لە خۆلەوێ و کەس لە ئێمە لە زێر نە ئافرێندراوێ..

ئامۆژگاریم بۆتان:

کەس بە ھۆی خێزان یان ڕەگەزنامەییەوێ بریندار مەکە
شتێک مەخە ئەستۆی کەسانێک، کە چاککردنیان بە دەستی خۆیان
نییە و لە بنەرەتەوێ نەنگی نییە، بەلام کۆمەلگەکانمان ڕیاریان داوێ
مۆری شوورەییان پێوە بنین بێ هیچ ھۆکاریکی لۆژیکی.

ئامۆژگاریم بۆتان ئەو توێژی ستەملێکراو ئەوێ گەرنگی مەدەن
بەوێ خەڵک دەیلێت.

لە ژیاوتاندا کار بۆ خۆتان بکەن، ئێوێ لە کەسانی تر باشترن بە
سەرکەوتنتان، نەک بە ناسناوتان، خۆتان بسەلمینن بە عەقڵیەتە
پۆشنیریە کەتان، بە دەستکەوتە جوانە کانتان، کار بۆ ئەو شتە بکەن
گەگرتینە، کار بۆ پۆژی دوایتان بکەن، کە ستەمی تێدا نییە..

ژبان به و جوړه نښه

ژيان به و جوړه نښه، که د هته ویت، پیوښته له سهرت بجه نګیت
به و جوړه ی خه و نت بینوه و هیوات بو خواستوه، خه ونه که ت به
هه مان شیوه ی پلانه که ت نایه ته دی، چونکه ژيانه ئیتر!

پیوښته له سهرت بجه نګیت جا هه رکښه ک پووبه پووت بووه وه. له
کوټایدا به وه د هتوانیت خه ونه کانت بهینیته دی، تو د هتوانیت
بجه نګیت تا ده گه یته نه وه ی د هته ویت.

رېگریه کانمان له پووی سه ختییه وه جیاوازن.. ده کریت پووبه پووی
ره خنه یه کی بریندارکه ر و تیکشکینه ر ببینه وه، مهرج نښه
ره خنه گره که نه زان بیت یان په یوه نډیه کی شیواو به یه که وه کوی
کردبینه وه، به لکوو ره نګه که سیکی خاوه ن زانست و پووشنډیری
به رزبیت و له نزیکترین که سه کانمان بیت، به لام نه مه مانای نه وه نښه
ره خنه که راسته و پیوښته به دوایدا بچین!

به لی، پیوښته ره خنه قبول بکهین، به لام به شیوه یه کی دروست،
وریا به له وه ی بیته رېگریه ک له به رده م گه یشتنن به ئامانجه که ت.

ره خنه ی بنیاتنه ر ره خنه یه که وات لی ناکات واز له خه ونه که ت
بهینیت، به لکوو که میک رېچکه که ی ده گوریت به ئاراسته ی دروست.

به لام ره خنه ی پرووخینه ره وهیه وات لی دهکات واز له هه موو شتیك
بهینیت.

پیویسته له سهرت جیاوازی نیوانیان بزانی و به ره نگاری هه موو
ئه و ریگریانه ببیته وه، که پروو به پرووت ده بنه وه و بگه یته ئه وه ی
خه ونت پیوه بینیه و شانازی به و سه رکه وتنه وه بکه یت.

((به متمانه وه به ئاراسته ی خه ونه که تدا برۆ و به وجۆره بژی، که
وینای ده که یت.))

هینری دافید سۆرۆو

به ئه مه نه گان

ئايا ده زانن دانىشتن له گه لياندا چەند چيژبه خشه ؟ له بهر ئه وهى
ئه وان مايه ي دلخوشيى دونيان.

هه ميشه گرنكى بدهن به دانىشتن له گه لياندا، ئه وان هه لگري
وانه گه ليكن له ژياندا، كه ناكريت له جگه له وانه وه بزانيين.

ئه وان به ئه زموونى زوردا تيپه پيون وای لی کردوون ببه خاوهن
په ند، كه واته سوود له وه وه ربگره !

ئه گه ر ئيستا له گه لئدان، سوود له وه هه له وه ربگره، چونكه زوريك له
خه لك هه ن هيواخوازن، كه سكالاي خه مه كانيان بكه ن و له كاروبارى
ژيانياندا راويژ به كه سانيكي وه كوو باپيرانمان بكه ن، كه خاوهنى په ند
و په روشى بن.

من داپيره يه كم هه يه لييه وه فيرى ئه وه بووم، كه له هه يچ كه سيكي
تره وه فيرى نه بووم، فيرى كردم و ئاموزگارى كردم و هه ميشه
ئاموزگار يه كانى زور شتى بو راست كردوومه ته وه، ده سا خوايه ..
ته مه نى ئه و و ته مه نى هه موو ئه وانه ي وهك ئه ون دريژ بكه يت و
دلخوشيان بكه يت، چونكه ئه وان له جيگه ي دايك و باوكن.

((لهگه لایاندا نه رم و نیان بن، چونکه ئه وان له سه رده میکی تری
جیا له سه رده می خویانن.))

بەئەنبا ئۆ

بەتەنیا تۆ دەتوانیت ئەوە بیت كە ھەیت، بەتەنیا تۆ بېریار دەدەیت
دەتەوئیت كى بیت.

بەتەنیا تۆ ھەلەكانت لە ئەستۆ دەگریت و بەتەنیا تۆ سوود لە
سەرکەوتنت وەردەگریت.

تۆی بېریار لە ئایندەت دەدەیت، جگە لە تۆ كەس بە كارامەییەكانت
نازانیت،

بە دەستی خۆتە دەبیتە كەسیكى سەرکەوتوو یان شكستخواردوو.
لۆمەى ھەندىك بارودۆخ مەكە، كە تییدا ژیاویت لەبەر ئەوەى
بوونەتە ھۆى سەرنەكەوتنت یان لەدەستچوونى خەونەكەت، بەلكو
بیانكە بە یەكەمین ھۆكارەكانى سەرکەوتنت!

بە ئاوات و سەرکەوتنت ژیانىت بگۆرە، ئەگەر شكست ھینا ئەوە
بېریار دەدەیت شكست بمیئیت یان لە ژیانندا دەیسریتەوہ.

بزانە تۆ دەتوانیت ھەموو شتىك بكەیت، تۆ كەسیكى گرنكى لەم
ژیانەدا، خواى بەرز و شكۆدار ھەر مرقیكى بۆ ئامانجىك ئافراندووە،
لەبەر ئەوہ دەتوانیت گۆرانكارى لە ژياندا بكەیت ئەگەر شتىكى
سادەش بێت.

((ئەگەر بېرات واپوو تۆ زۆر لەوہ بچووکتريت بتوانيت جياوازييەك
بەينيتە ئاراوہ، كەواتە ھەول بەدە لە تەنیشتی بۆقيك دابنیشيت))

پەندى ھىندى

خەلك دەمار گرە؟

خەلك هەمووی دەمارى كەسەكان دەگرن، بەلام ئەم دەمارگرييان
مەكە بە هەنگاوى يەكەمى شكستهيئانت، وا مەكە لەوەدا سەرکەوتوو
بن..

خەلك دەمارى كەسى سەرکەوتوو دەگرن تا واى لى بکەن خراپترین
كەسى لى دەربچيئت، پاشان دەليئن ئەوەيه ئاكار و هەلسوكەوتى..
بزانە ئەوان تەنيا دەمارى كەسى سەرکەوتوو دەگرن، بۆيه
بەردەوام بە، چونكە تۆ داھيئەرى، ئەو كەسانە ناتوانن ئەوە بکەن،
كە تۆ دەيكەيت، بەلام دەتوانن وەك خويانت لى بکەن..
كەواتە ئاگادار بە!

پيغەمبەرى خوا (سلاوى خواى لەسەربيئت) دەپرويشت و پييان
دەوت شيئت، دەمارگر، سەرزەنشكراو، ئەو دەمارى نەدەگرتن،
بەلكو زەردەخەنەى دەکرد و دەيگوت:

((خوایە لە نەتەوێكەم خۆش بە، چونكە ئەوان نازانن))

سەرکەوتوو بە و خۆت بسەلمیئە و ئەو پيگەيه بگرە بەر، كە
دەتەويئت و واى دەبينيت پيگەى سەرکەوتنە و ئيمەش شانازيت پيوە
دەكەين.

((چيڙي سهرڪه وٽن ٺهوهيه زهرده خنه بڪهيت ڪاتيڪ ڀڪابه رڪهت
چاوه پي دهڪات بگريت.))

ويليام شيڪسپير

ئۆوه گهورهن

هەر كه سىك بهرپرسياريه تيبه كى گهوره ي له ئهستودايه، وهك
پهروهرده كردنى برايان به بى دايك يان باوك، يا بى ههردووكيان..

ئهگه ر توانيتان ئه و كاره بكهن، ئه و ئۆوه كه سانى خاوهن تواناي
به رزن، ههستى باوكايه تى و دايكايه تيتان له يهك كاتدا به خشيوه..

دهزانين زۆر سهخته، چونكه تۆش پيوستيت به سۆز و بايه خپيدان
ههيه، پيئفتيت به كه سىكه بهرپرسياريه تيت ههلبگرىت، به لام پيوسته
بزانيت ئه م ماندووبوونه بى بهرانبهر ناروات، متمانه ت به خوا ههبيت
به شتى جوانتر بۆت قهره بوو دهكاته وه.

هه موومان هيواخوازين هه ر خزمه تىك ههبيت پيشكه شتان بكهين،
بزانن ئۆوه له يادمانن و له نزاكائمان له بىرتان ناكهين، ئه وهى ئيستا
ئه نجامى دهدهن كاريكى سانا نيه، ئۆوه گهورهن.

((هه مووان ده زانن قوربانيدان چييه، به لام هه يه قوربانيت بو ده دات
وهه يه ده تكاتيه قوربانى.))

جاكسون براون

فەنا ئەت ھەبەت

بەداخەو ە زۆرێك لە ئێمە ھەن قەناعەتیان نییە و زۆرینەیان لە
ژیانیاندا شکستیان ھێناوە، کە ھۆکاری ئەوەش نەبوونی قەناعەت
بووە...

چاوتێر نابێت و ھەمیشە ئاواتەخوازی زیاترە، پێویستە لەسەرمان
فێر بین بەو قەناعەت بەیێن، کە خوا پێی بەخشیوین. من مەبەستم
ئەو نییە، کەس ویستی زیاتری نەبێت، بەلام گەرتن شت ئەو نییە
نەگۆرێت بۆ چاوتێر، وایە مەبەست ئەو خاوەنی ھیچ نیت تا ھەموو
ئەو ھەتە لە دەستی نەدەیت.

پێویستە لە خەونەکاندا بەقەناعەت بیت، دەزانی بۆچی؟ چونکە
ھەموو شتێک، کە خەونی پێوە دەبینیت، پێویست ناکات بێتە دی..

قەسەکانم دژ نین لەگەڵ ئەو ھەسەرەتا گۆتم، بەلام پێویستە لە
خەونەکانماندا قەناعەتمان ھەبێت، ھەر کەسێک خەونیکی جیاوازتری
لەوی دیکە ھەیە، خەونی ئەوانی تر پێویست ناکات بێتە خولای
من!

پەنگە ژیاوت بێتە خەونی بۆ کەسێکی دیکە..

با فیّر بین تیّر بین له وهی خوی پیّ به خشیوین و سوپاسی بکهین،
له وانهیه ژیان هه موو ئه وه مان نه داتیّت، که ده مانه ویّت، به لام
قه ناعهت هه موو ژیانمان پیّ ده به خشیّت.

((قه ناعهت سامانیکه له ناوناچیت.))

عه لی کوپی نه بوو تالیب

بهلى ده توانىڭ

بهلى ده توانىت به ره و باشتىر بگۆردىت و ده توانىت باشتىر بىت.

ده توانىت هممو ئه وه ئه نجام بدهىت، كه خه ونى پىوه ده بىنىت،
ته نيا له سه رته بىروا به وه سه ته هه بىت.

هممو خه ونىك ته نيا به سامان نايه ته دى و سامان هممو
خه ونه كانت ناهىنىته دى، به لكوو به خواست و سووربوونت ده توانىت
هممو خه ونه كانت به دى بهىنىت.

كهس له ئىمه به بى توانا له دايك نه بووه، هممو مان ده توانىن،
چونكه كردگارمان يه كه و هىچ شتىك له به ديهىنانى خه ونه كهت
پىگريت لى ناكات، ته نيا متمانه ت به خۆت هه بىت.

با پىشه نگىت و تىروانىت به ره و كهسه سه ركه وتوووه كان بىت،
بىانكه به ژىده رى ئىلهاىت، دوور بكه وه له هممو كهسه
تىكشاوه كان، چونكه ئه وان يه كه مىن كه سن وات لى ده كه ن خۆت به
ده سه وه بدهىت.

((ژيانمان ئەوھيە، كە ھزرەكانمان دروستى دەكات.))

ماركۆس ئۆريليۆس

وزه ک ئه رېښی

ټایا ده زانیت چه ند جوانه ! ئه و به شیکې زور له ژيانت و ژيانی جگه
له توی گورپوه .

وهره با تاقی بکهینه وه ببینه سهرچاوه ی وزه ی ئه رېښی له
کومه لگه دا، به وه ده توانین به هیزیان بکهین، متمان به خوبوونیان زیاد
بکهین و دواچار ئه م کاره به باشی بومان ده گه پېته وه .

ته نیا له سهرمانه ئاگاداریی ده وروبه رمان بکهینه وه له جوانیی ئه و
شټانه ی ئه نجامی ده دهن، شانازی به ده سټکه و ته گه وره کانیا نه وه
ده کهین، پییان بلین ئه وان که سانی ئاسایی نین، چونکه ئه وان مه زنن،
گووته یه کی جوان هه یه ده لیت:

کاتیک بی به رانه ر ده به خشیت، بی پیشبینی کردن پیت
ده به خشریت، چه ند ده توانین با ببه خشین.. با ئه وه ببه خشین، که
حه ز ده کهین پیما ن ببه خشریت.

کاتیک شتیکی جوان له ئه وانی تر به دی ده کهین، پییان بلی..
ساتیک له کاتت ده بات تا پییان بلیت،

به لام په نکه به دریزایی ژیان له گه لیاندا به رده وام بیت.

لە کۆتاییدا ئەرینی بە و بیرت بێت کەمێک لە گەشبینی

هەزار پێگەت بەرەو بەختەوهری بۆ دەکاتەوہ.

((سه باره ت به من، من گه شبینم، له شتیکی تری جگه له گه شبینی
سوودیکم به دی نه کرد، که بۆم بگه پیتته وه.))

وینستۆن چارچل

پۆژىك دېت

پۆژىك دېت سەرگەرتنە كانمان دەبينىن، ھەموو ئەوانەى
دەورو بەرمان پىرۆزبايمان لى دەكەن.

چاودەدەينە زەردەخەنەى شانازيان بە ئىمەوہ...

پۆژىك دېت ئەنجامى ھەموو ماندووبوونە كانمان دەبينىن، ئەوہى
چاندوومانە دەيدوورينەوہ، دەزانين ھەموو خولەكىك، كە لە
ماندووبووندا پۆيشتووە و سەختترين كاتەكانى بىرکردنەوہمان
تېپەريوہ و لە خەونەوہ بۆ كاتوار (واقيع) گۆرا!

پۆژىك دېت شانازى بە ھەموو ئەو سەختيانەوہ دەكەيت، كە پييدا
پۆيشتوويت بە ھەموو ساتيكي ئالۆزى و دلەپاوكى و ترسەوہ، زۆر
شانازى بە خۆت دەكەيت بە تېپەپاندنى ئەوانە.

خۆت بە دەستەوہ مەدە، ھەموو شتيكى دەورو بەرت بەوجۆرە
دەبىت، كە دەتەويت، خەون ببينە و پامەوہستە!

بەلكو بەردەوام بە، پۆژىك دېت چاوت لە خوشيدا فرميسك
دەپيژييت و ھەموو يادگاربيە ناخۆشەكان دەشاريئەوہ و وەك ئەوہى
نەبووين، دەلييت كاريكى سادە نەبوو، بەلام ئەنجام دا!

((خه ونه خو شه کان به نه بوونی سه ختییه کان نایه نه دی، به لکوو به
ریکنه خستنیان نایه نه دی.))

هیلین کیله ر

ههلمه جۆ

له سه رخۆیی و ئارامی و زه ینپروونی له بنچینه کانی بریاردانی
دروستن، په له کردن تییاندا جگه له په شیمانی هیچی تری لی
ناکه ویتته وه...

پیویسته هه موومان بزانی ئه و کاتانه ی بی ئاگادارکردنه وه ی
پیشوهخت دین چۆن مامه له یان تیدا بکهین، پیویسته به حیکمه تی
زیاتره وه مامه له ی تیدا بکهین، چونکه هه موو ئه و بریارانه ی بیری لی
ده کهینه وه راست نین!

به لی ده زانم هه ندیک شت که پووبه پوومان ده بیته وه زۆر سه خته،
به رگه گرتنی قورسه، به لام مه پووخی، به لکوو به هیژ به، هه رچه نده
ده کریت کاریگه ری له سه رت هه بیته.

له کۆتاییدا هه موو ئه وه ی پوو ده دات تاقیکردنه وه ی خوایه،
پیویسته باوه پمان به وه هه بیته خوا باشرمان بۆ ده نووسیته.

نامۆزگاری: پیش ئه وه ی به هه ر بیروکه یه ک هه لبعیت، به ر له وه ی
په نا بۆ هه ر که سیك به ریت!

بېړۍ بۆ لای به ديهيڼه رت، بۆ كې نووسيبيټي وا ده ژيټ، نه و له
دايكت به سوزتره و هه موو شتيك به ده ستي نه وه.

((کاتگه لیکی به به ها له ژیانى هه موو مروڤیڤکدا هه یه، که تیياندا بریار
له ئاینده یان ده ده ن به سه رکه وتن بیت یان شکست.. مافمان نییه
سه رزه نشتی به خت یان پیگه بی به ها که مان بکه یین، به لکوو پیویسته
سه رزه نشتی خودی خو مان بکه یین.))

ویلیام شیڤکسپیر

ھەموو شتێك دەبێت

پێویستە دڵنیا بیت ھەموو شتێك ئەگەری پوودانی ھەیه و مەحالە
ھیچ شتێك کاتیکی زۆر درێژە بکێشیت.

باوەرمان وایە ھەموو شتێك دەکرێت یەكەمین ھەنگاوێکی
سەرکەوتن بێت و پاشان کاتی گونجاو بۆ وەدیھێنانی دێت..

ژیانت پشت بە پادەیی متمانە بەخۆبوونت دەبەستیت
تەنیا سوور بە لەسەری و متمانەت ھەبێت دەتوانیت بەدی بەینیت.
ئەگەر بپروات وا بوو ژیانت و توانات سنووردان، زۆر داواي لیبوردن
لە خۆت بکە، کە نەتوانیوە شتێك لە ژیانت بگۆریت، لە دەرەوێ
سندووقە کە بیر بکەو!

تەنانەت ئەگەر شتێکت بەدی ھێنا، دەبینیت تۆ جیاوازییەکی
گەرەت ھێناوەتە ئاراوە بەوێ تۆ بە جۆریك ھەنگاوت ناوە پێشتر
بەوشیوەیە نەژیاویت.

داوای لیخو شبوون له و ریژه گونا هت بکه، که به ران بهر به دیهینه رت
کردو ته، چونکه خوا له سزادان په له نه کات و میهره بانیی ئه و له پیش
تو وره بوونییه وهیه.

پیغه مبه ری خوا (سلاوی خوا ی له سه رییت) ده فهرموویت: (هه موو
نه وهی ئاده م گونا ه ده که ن و با شترین گونا ه باران ئه وان ه ن توبه
ده که ن.)

((ههولّ مهده مرّوقئىكى خاوهن سهركهوتن بيت، بهلّكوو ههولّ بده
مرّوقئىكى خاوهن بهها بيت.))

ئەلبېرت ئەنشتاين

ناتوانیت

ناتوانیت خۆشەویستی ھەموو خەڵک بە دەست بەیانی، چونکە
ھەندیک خەڵک تەنانت خۆشیان خۆش ناوێت!

خەڵک لە بارە ھەموو بارودۆخیکی تۆو قسە دەکەن، سەرکەوت
رەخنە لێ دەگرن، شکست بەیانی تیکتە شکیین...

ئەگەر هیچیش نەکەیت دیسان قسە دەکەن بەو ھیچ گرنگیەکت
لە ژياندا نییە.

پازیبوونی خەڵکی ئامانجیکە نایەتە دی، تەنانت ئەگەر سووریش
بیت لە سەر بە دەستەینانی، سەیر دەکەیت وا ژيان پۆشتوو و هیچ
شتیکت نەکردوو بۆت بنووسریت. ھەمووی ئەو ھی لە سەر تە بەدوای
ئەو دا بچیت، کە خۆشت دەوێت و ئەو ھی وای دەبینیت بۆت
گونجاو...

ئەو ھی پۆیستە پازی بیت تۆی، نەک ئەوانی تر، تەنیا دڵنیا بە
لەو ھی مامەلە ڤرۆست لە گەڵ ھەندیک لە دابونەریتەکاندا بکەیت، تا
سەرکەوتوو و جیاواز بیت و گرنگتر ئەو ھیە خۆت بیت، نەبیتە کۆپی
جگە لە خۆت.

((گه وره ترين ههست له ژياندا ئه وهيه شتيك به دهست بهينيت، كه
ئه واني تر له بارهيه وه ده يانوت مه حاله))

واين واير

((من بايه خ به هه موو ئه وانه ده دهم، كه پييان ده وتم نا، له بهر ئه وه ي
به هو ي ئه وانه وه به ته نيا خو م ئه نجام داوه.))

ئه لبيرت ئه نشتاين

ئېمە لەسەر خەق نېن

ئايا دەزانن گەرەترین ھەلە دەیکەین ئەو ھەمە وەھمی نەخۆشی لای
کەسیک دروست دەکەین و وای لی دەکەین بپروا بەو بەکات، کە ژيانی
کۆتایی دیت. ئیتر ناتوانیت وەك ھەر کەسیکی تری ئاسایی بژییت.

نازانم لەسەر خەقم یا نا! بەلام بپروام وایە و تەواو دلتیام ھەندیک
لە نەخۆشانى دەروونی دەتوانن باشتر بن، بەلام لەبەر ئەو ھەمە ئیمە
وایان لی دەکەین بپروا بکەن ئەوان ناتوانن ژيان تەواو بکەن، بۆیە
نەخۆشییەکیان زیاد دەکات، کاتیکی ھەست دەکەن وەك ئەوانی تر
دەتوانن ئەو بە دەست بەیئن کە دەیانەوییت، ئەمە وایان لی دەکات
بارودۆخیان باشتر بییت و بۆیان دەبییتە خواست و ئامانجیک ھەول بۆ
بەدبەینانی دەدەن، یارمەتییان دەدات لەسەر پووبەپووبوونەو ھەم ئەو
ژیانە ی تیدا دەژین.

با ھەستی خۆشەویستی ژیانیکى جوانیان لا دروست بکەین بە
پیکخستنی گەشتیکى خوش، کە سەرکیشیی زۆری تیدا بییت تا
بەشدارییان پی بکەین.. چەند ئاواتەخوارم ئەم ھەستە پیشکەش بە
کەسیکی خوشەویستم بکەم!

وای لی بکەم خاوەنی خولیا و خەونگەلیک بییت، کە پییان بگات.

((كەس بى تۈانا نىيە، بەلام ئەو كۆمەلگەيە پىگىرى لى دەكات.))

ئەحمەد شوقەيرى

نېشتمان

گه وره ترين شانازی ئیستا ههستی پی بکهین ئه وهیه ناوی
 سهوودیه مان هه لگرتووه، ئه و دهوله تهی بو هه مووان سه لماندوویه تی
 ده توانیت ئه وه بکات، که دهیه ویت، هیچ بوونه وهریک بوی نییه دهست
 له کاروباری وهریدات.

ولاته کهم، متمانه ی ته واوم ههیه هه موومان به رانبهر هه ر که سیک
 ده وه ستینه وه، که دهیه ویت زیانت پی بگهیه نیت، متمانه ی ته واوم
 ههیه به به رده وامی له پیذاوت ده جهنگین.

پاشامان، خوراکر و خاوه ن ویست، خودان چاکه و به خشش،
 سوپاسگوزاری توین، له سه ر هه رچی جوانه و شایسته یه پیشکه شمان
 ده کهیت، هه موو گه له کهت به یه ک دهنگ له ژیر ئالا که ماندا دووپاتی
 ده که نه وه: گه وره م، بیستمان و گوپرایه لین.

جینشینی پاشامان، له گه ل هه ر به ره و پیشچوونیکی توم، که تو
 ده ته ویت، متمانه م ههیه هه مووان له گه ل ده بن. هه موو دژی هه ر
 ئیره ییبه ریک ده ستینه وه، باش بزانه ئیمه ئه وپه ری متمانه مان پیته،
 به برپاره کانت، به کرداره کانت.

هه روه ها پشتیوانین بو هه ر گوفتار و کرداریک ده یکهیت، ته نیا
 له سه رته بجهنگیت و ئیمه هه میشه له گه ل تین.

له پیناوی ئەم نیشتمانە..

به بهرزایی ئاسمان شادمان به، چونکه ئیمه لهگه‌لتین و
شهرمه‌زارت ناکه‌ین ئەی سه‌رکرده‌ی ئیله‌هامبه‌خش..

((ئىمە شەرخواز نىن، بەلام ئەگەر تەپلى شەر لىدرا، ئىمە ئامادەين
بۆ شەر.))

مىر سعوود فەيسەل

خاوەن شوپن دەست بە

چەند جوانە لای ھەر کەسیک، کە پێی دەگەیت شتیک جی بەیلت

و

بۆ خۆت بیکەیتە بیرەوەرێیەکی جوان!

شوپن دەست، هیچ نییە جگە لە پەنجەمۆری تۆ، بۆ گۆرپینی
بیرکردنەوێ هەندیک کەس و چاندنی ئومێد لە ناخیاندا، بەرھەم ئەو
شتە مەزنەییە یارمەتی ئەوانی تری پێ دەدەیت.

زۆریک لە ژیاوماندا ھەن بەرھەمیان ھەبوو، لەوانە مامۆستا مەھا
حەقبانی..

ئەم ئەو ئافرەتەییە بێ بەرانبەر ئامۆژگاری و زانیاری پێشکەش
کردوون تا باشتەر بمانبێت، ئەو کەسیکە لە ھەموو کەسیکدا
سووربوون و خەونیکی نوێی زیندوو کردوووەتەو.

ئەو مەوێکە تەنیا بە ئەنجامدانی ئەرکەکە، کە مامۆستای
زانکۆیە، وازناھێنێت.

((ئيمه بۆ مانه وه به دى نه هينراوين، با شوين ده ستيكى جوان بۆ
گيانمان به جى بهيلين ياد بكريته وه، با وهك باران بين له هه ر كوى
بيت بۆى گونجاوه.))

یو تو

((بە نموونە بۆ ئەو شتە دەتەوئیت ببینیت لە جیهاندا بلاو
دەبیتهوه.))

ئەلبیەرت ئەنشتاین

((پۆژانیکی خوش بۆ خۆت بسازینە، چاوەڕپی جوانیی پۆژەکانت لە
کەس مەکە.))

جوبران خەلیل جوبران

((هه ژارتريڼ كه س ئه و كه سه نيه، كه نه توانيت سامان به يه كه وه
بنيت، به لكوو كه سيكه نه توانيت خه وني هه بي.))

ديفيد

((نه گهر به ربه سته كان نه بن، پاله وانويه تيه كانيش نابن.))

توپرا وينفري

((له جوانترین قهره بوو کړدنه وه کانی ژيان ئه وه يه ناتوانين يارمه تیی
که سیکي تر بده ين، بی ئه وه ی یارمه تیی خو مان بده ين.))

پالف والدو ئیمرسون

((شیتی ئه وه يه هه مان شت دوا به دوا ی یه ک ئه نجام بده يت و چاوه پړی
ئه نجامی جیاواز بیت.))

ئه لپیړت ئه نشتاين

((ئىمە ھەمىشە ھەول دەدەين كارەكان وا پاقە بىكەين بەوجۆرەي
دەمانەوئىت، نەك بەوشىۋەيەي خۆي ھەيە.))

پاولۇ كۆيلۇ

((سوپاسگوزار بە بەرانبەر ھەر شتېك لە ژيانندا دەپوات، لەبەر ئەوہي
ھەر شتېك، كە پوو دەدات لە لايەن خواوہ ئاماژەيەكى بۇ تۇ
لەخۆگرتووە.))

جەلالەددىن پۇمى

((ئەگەر توانیت پېگەيەكى بى بەربەست بدۆزیتەو، ئەو بە
ئەگەريكى زۆرەو ناتگەيەنیتە هیچ جیگەيەك.))

فرانك كلارك

((لە كەسە نەريئییەكان دور بكەو، ئەوان بۆ ھەموو چارەيەك
گرفتیکيان پيە.))

ئەلبیتر ئەنشتاين

((پيويسته ئه وه بزانيت تو كه سيكي دانسقه ي بي هاوتاي له م
جيهانه دا.))

واين داير

((كاري مروفت سهيره، كار بو دونيا ده كه ن و بي كار كردن تييدا پوزي
ده درين، كار بو پوزي دوايي ناكه ن، كه هيچيان پي نابه خشريت ته نيا
به كرده وه كانيان نه بيت.))

خاليدى كوپى سه فوان

((ئەگەر رابردوو شایانی قسەکردن نییە، با ئایندەیهك بنیات بنیین
شایستەى گێڕانەوه بیّت.))

نەجیب مەحفوز

((بەهێزەکان ئەوانە نین هەمیشە دەبەنەوه، بەهێزەکان ئەوانەن لە
کاتی دۆرانیان کۆل نادەن.))

محەمەد عەلى کلاى

((له ژياندا نه گهر له ليداني يه که مه وه فير نه بوويت، که واته شاياني
ليداني دووهميت.))

مارتن لوسر کينگ

بىلاۋكراۋەكانى ناۋەندى رەھا

ر	ناۋى كىتەپ	ناۋى نوۋسەر
۱	ئىسلام يان ئىلھاد	و/ ئىمىد ئاكر
۲	جۈانتر بىرىكمەۋە	سېھان سەھىد
۳	دېرى ئامەكان	ئەنپا مەھمەد
۴	كچى كافرۇش	ھىندى سەلىم
۵	ھونەرى جەنگ	ن/ سون تىزو و/ ئىياز مەستى
۶	بىانۇ	ھن/ رۇزەمىرى بۇردەر و/ مەھمەد جەمىل ئەلى
۷	عاشقانى دىم	زەمىدەر ھەندى
۸	چىرۋىكى رەۋىشە بالاكەن	مەھمەد كەرىم ھاجى
۹	ئايا دىكرى خۇن دروۋست بىكرى؟	ئەھمەد مەھمەد ئەھمەد
۱۰	بوختەمەك لە زىاننامە زانا و بىاۋچاكانى كورد	زانا ھەمەدەلى
۱۱	ستىف جۇبىز كى بوو؟	ن/ پام پۇئا جىك و مەگ بەلئىسۇ و/ رەۋەند ھەكىم
۱۲	بەختەمەرتىن ئافرىت لە جىھاندا	ن/ عائىش ئىكرى و/ ئىياز مەستى
۱۳	بوختەمەك لە زىانى ئەلى كۆرى حوسىن (زىن) العابدىن	عبدالرحمن مەھمەدەمىن
۱۴	ماھى نوۋرىن	ھىندى سەلىم
۱۵	ئەبۇلھەسەنى ئەشەرى (قۇتايخانە كەلامى و فەلسەفەيەكە)	عەمەدان ئەمىن
۱۶	ئەتەكىكى قەسەردىن	ن: د: ئىھاب ھەرى و/ دەشنى تالىپ شوانى
۱۷	۱۰۱ كۆدى بەرپەرۇسا	ن/ جىھاد تىزبانى و/ ئەھمەد ھەمەمەن مەنتەك
۱۸	فەيھى سانا	خ. رەھىد رەھىم

نیاز مهستی		
م. جاسم کهرکووی	لابردنی گومانه کان له سهر ئاههنگگیران به بۆنه یادی له دایکبوونی پیغه مبه رمان	۱۹
ن/ محمد سعید رمضان البوطی و/ محمهد مهلا سعدالدین	لا یاتی به الباطل	۲۰
رهوهند حکیم	۱۰۱ چیرۆکی سه رسوهرینه ر	۲۱
ن/ نه شرف عوسمان و/ نه یاد فههمی	نامۆزگاری باوکیك بو رۆله که ی	۲۲
ن/ محمد سعید رمضان البوطی و/ عومهر ریشاوی	تاوانه دهروونییه کان	۲۳
ن/ عبدالله المغلوث و/ موحسین نهمین	به یانی جوانتر ده بیئت	۲۴
ن/ کهریم شازهلی و/ نیچیروان جاسم وهلی	گه وره بژی	۲۵
ن/ کهریم شازهلی و/ هندریین هه ژار	په روه رده ی ژیرانه	۲۶
ن/ محی الدین ابن عربی و/ یاد نوورسی- بوشرا خۆرانی	دره ختی گهردوون	۲۷
نه حمهد محمد سعید	ژیانه وهی دله کان	۲۸
ن/ محمد سعید رمضان البوطی و/ عومهر ریشاوی	رێبازیکی په روه رده یی تاقانه له قورئاندا	۲۹
ن/ برایان تریسی و/ داستان شهریف	بیرکردنه و مت بگۆره ژبانت بگۆره	۳۰
ن/ یاسر عبدالکریم بکار و/ رهوهند حکیم	۱۰ خال پیشچوونه زانکۆ	۳۱
ن/ عهلی تهنتاوی و/ دیار ئیبراهیم سهنگه سه ری	چیرۆکه گانی زیان	۳۲
نه هرو جهرجیس	زمانی دووهم	۳۳
ن/ موسته فا حوسنی و/ به سام مه حمود	سلاوت لی بی نه ی پیغه مبه ری خوا	۳۴

بابان عەلى مەحمود	فېربوونى فەرەنسى	۳۵
نەحمەد گول	فەرەنگى دەرمان	۳۶
زامدار قادرى	دوايىن پياۋى ئەندەلووس	۳۷
ن/ عەلى تەنتاۋى و/ ئەياد فەھمى	لەگەل خەلگدا	۳۸
ن/ محمد سعيد رمضان البوطي و/ عومەر نەحمەد نىزامى	مرؤف و دادپەرۋەرى خودا لە زەويدا	۳۹
كۆساران نەحمەد	نزاكانى مەولانا	۴۰
ن/ محمد سعيد رمضان البوطي و/ ئەمجد تەھاۋى	رەۋشتى گەتوگۇ لە قورئانى پىرۇزدا	۴۱
ن/ عەتتار نەيشاپوورى و/ كۆساران نەحمەد	يادى پياۋچاكان	۴۲
ن/ جيهاد التربانى و/ نەحمەد حمداىن مەنتك	۱۰۱ كۆدى ئارىۋس	۴۳
ن/ محمد سعيد رمضان البوطي و/ ديار ئىبراھىم سەنگەسەرى	ئەوروپا لە تەكنەلۇزىاۋە بەرەو رۇحانىيەت	۴۴
ن/ غولامپەزا سەۋالونى و/ مەھدى عەبدوللا	پەندەگاتى سەعدى	۴۵
ن/ د. مەنۇچەھەر دانش پىرۇھ و/ مەھدى عەبدوللا	سەعدى (شاعىرى عىشق و ژيان)	۴۶
جووتيار قارەمان	خالبەندى	۴۷
ن/ شېخ عبدالقادر گەيلانى و/ عبدالرحمن محمد امين	رېساكانى بەكارھىنانى بە نووسىندا	۴۸
ن: سەئىد نوبان و: ئەياد فەھمى	جلاء الخاطر بە كوردى	۴۹
ن: د. ئىھاب فەكرى و: مەحمود ياسىن	فېزىيائى بەختەۋەرى	۵۰
ن: ژان توۋلى و: ھەدىيە عەلى	۴ شەقامى سەركەۋتن	۵۱
	دوكانى خۇكۇزى	

خۆت به

ن: كه ريم كاكه	ماچى يه كه م	۵۲
ن: مسته فا مه ستوور و: بيزه ن توفيق	رووى نازهنينى خودا ماچ كه	۵۳
ن: وه سيم يوسف و: كامهران عومهر	دەرگاكانى ميه ره بانى	۵۴
زامدار قادرى	مورىدى چه زره تى په روانه م	۵۵
ن: له ميا ئيبراهيم هومه يل و: نيچيروان جاسم وهلى	خۆت به	۵۶

خۆت به

خۆت به، وا به كه دهتهویت وا بیت، وا به وهك
ئهوهی دهیبینیت ئەمه پێویسته واییت، بهو
جۆرهی تۆ پێی رازیت.

نه له شیانێ خۆت كهه بکهوه نه له توانای
خۆت، بزانه تۆ دهتوانیت زیاتر ئەنجام بدهیت،
تهنیا ههلیک به خۆت بده بۆ کردنی کاریکی
ئهسته..

((خۆت به کوپیی جگه له خۆت مه به))

لێره دا له کتێبه کهمدا هه موو ههسته کانم له
نووسیندا له بارهی دلتەنگی، شادی، دلتیایی،
پهشیمانی.. دهخویننهوه. ههولم داوه ئهوهتان پێ
رابگهیهنم، چون لهو شتانهی رووبهرووم بوونهوه
فیربووم، ئەمه مانای ئەوه نییه پێگه کهم
راستترین، بهلام له گهڵ ئەوهشدا پێگه کهم راسته.

Cover Design: Bassam Mahmoud (@bassamart10)

1234567890

ههولێر، بازاری رۆشنبیری، تهنیشت پارێزگا

+964 750 406 6674

نێواندی رها Nawandi Raha

